

עסקים ולומדים

זווית יהודית אקטואלית לקהילת אנשי העסקים

פרשת שמיני, כ"ג אדר ב' התשע"ו

העוז והענוה

בפרשת השבוע מקבל משה את ההודעה מריבונו של עולם כי חונכת המזבח תהיה בראש חודש ניסן. לקראת התאריך המיועד, א-להים מצווה את משה כיצד לבנות את המשכן וכיצד לקדש אותו, כיצד להלביש את אהרן ובניו וכיצד לקדש אותם ואלו קרבנות צריך להביא ביום מיוחד זה. בהגיע היום המיועד, כאשר משה, אהרן ובניו, הזקנים וכל העדה כבר עומדים מוכנים ומשה מצוה על אהרן להתחיל בסדר הקרבת הקרבנות, אהרן לפתע מהסס.

הפסוק אומר: "ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה ה'" (ויקרא ט, ז). אוזנם הרגישה של חז"ל שמעה את הצורך של משה לומר לאהרן "קרב אל המזבח", וממילים אלו למדו כי אהרן התעכב. ברגע הגדול של כניסתו לתפקיד הכהן הגדול, אהרן לפתע קופא. מדוע? מה קרה? מה מעכב אותו?

רש"י, על בסיס דברי חכמים במדרש, מספר כי "היה אהרן בוש וירא לגשת". הפרשנים מסבירים שברגע כניסתו של אהרן לעבודת הכהונה הוא נזכר בחלקו בחטא העגל, ולכן פחד והתבייש למלא את תפקיד הכהן הגדול. פעמים רבות ברגעים גדולים צפים בנו החסרונות שלנו. הם מעוררים סימני שאלה על היכולת למלא את התפקיד ומערערים את הביטחון הנדרש כדי להצליח. אהרן שואל את עצמו האם הוא ראוי למלא את תפקיד הכהן הגדול; האם הוא ראוי להיות מי שיביא סליחה וכפרה לעם ישראל; האם השכינה אכן תשרה במשכן ובישראל כאשר הוא השליח המקריב את הקרבנות שזהו מטרתם?

ממשיך רש"י במקום ומספר לנו כי משה אמר לו: "למה אתה בוש? לכך נבחרת!". ר' אפרים מסדילוקב, נכדו של הבעל שם טוב מביא מסורת בשם סבו לפיה משה אמר לאהרן שהבושה הזו, בדיוק בגללה הוא נבחר לתפקיד.

הפחד והבושה שיש לאדם ברגע בו הוא נכנס למלא תפקיד עלולים להיתפס בעיניו או בעיני אחרים כביטוי לחוסר התאמה ואולי אף עדות לכך שהתפקיד "גדול עליו". אהרן ומשה מלמדים אותנו שמסקנה זו לא תמיד נכונה. פחד ובושה עשויים לבטא גם הכרה בגודל התפקיד והאחריות. בעיקר הם מלמדים שבמקביל כי התפקיד הרם לא מסמא את עיני האדם מחסרונותיו ומגרעותיו ומודעות זו תסייע לו להישאר בתודעת שליחות.

אמנם לעיתים יש גם מי שמפחד ומתבייש למלא תפקיד משום שהוא באמת לא ראוי לו. נשאלת השאלה כיצד ניתן להבחין בין בושה ופחד שכאלה לבין אלו המלמדים דווקא על כך שהאדם ראוי?

על שאלה זו עונה ה"שפת אמת" ואומר כי בושה ופחד ראויים אינם מפחיתים את האנרגיה החיובית והחיוניות שיש לאדם, לכן כאשר הסביבה תעודד אותו למלא את התפקיד הוא יקבל אותו על עצמו כפי שאהרן נענה לאמירתו של משה "לכך נבחרת". אולם אם הבושה והפחד מערערים את האדם והוא מרגיש חסר בטחון למרות פניית הציבור אליו לקבל את התפקיד, זהו סימן לכך שהוא באמת איננו ראוי לו.

אשרי הציבור שמנהיגיו ממלאים את תפקידם מתוך מורא ובושה ראויים.

כותב המאמר: הרב צחי להמן, חבר הנהלת ארגון רבני 'צהר'

בארגון רבני צהר חברים למעלה מ-1,000 רבנים ואנשי חינוך, הפועלים בהתנדבות לקדם זהותה היהודית של מדינת ישראל, מתוך הידברות ושותפות. ארגון רבני צהר מבוסס על עקרונות של יושרה ונאמנות למדינה, תוך מחויבות להלכה ולמסורת היהודית.

ארגון צהר מזמין אותך להיות שותף באיחוד החברה הישראלית ובעיצוב דמותה היהודית של מדינת ישראל

לתרומות ולתמיכה בפעילויות של צהר: 1800-071-414 | www.tzohar.org.il

חפשו אותנו ב-f

